

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

CEIP PORT DE POLLENÇA

APROVAT PER CLAUSTRE EL 26/05/21

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE I DEL SEU ENTORN: DETECCIÓ DE NECESSITATS	2
3. OBJECTIUS	3
4. MESURES ORDINÀRIES I ESPECÍFIQUES DE SUPORT	4
5. ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS HUMANS I MATERIALS PER DESENVOLUPAR LES MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	12
6. PRINCIPIS I ORGANITZACIÓ DE L'ACCIÓ TUTORIAL	12
7. PLA D'ACOLLIMENT D'ALUMNAT PROCEDENT D'ALTRES CENTRES DOCENTS O D'ALTRES PAÏSOS O QUE S'ESCOLARITZIN PER PRIMERA VEGADA	12
8. ORGANITZACIÓ DE LA DETECCIÓ, LA IDENTIFICACIÓ I LA VALORACIÓ DE LES NECESSITATS, AIXÍ COM DEL SEGUIMENT DE L'EVOLUCIÓ DELS ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU	13
9. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA	14

1. INTRODUCCIÓ

En el següent document s'establirà el conjunt de propostes curriculars, metodològiques i organitzatives per donar resposta a les necessitats educatives de tot l'alumnat. Així, l'atenció a la diversitat té, per tant, un doble caràcter, prevenir les dificultats i intervenir en les situacions.

Correspon al conjunt del professorat l'elaboració, realització, avaluació i posada en pràctica d'aquest projecte, encara que considerem indispensable la col·laboració d'alumnat i famílies.

2. CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE I EL SEU ENTORN: DETECCIÓ DE NECESSITATS

El CEIP Port de Pollença consta de 3 unitats d'Educació Infantil i 6 unitats d'Educació Primària. És una escola d'una línia d'Educació Infantil i Primària. Pertany a la zona d'escolarització Pollença B i depèn de l'oficina d'Escolarització d'Inca.

El Port de Pollença és un nucli de població del municipi de Pollença amb una població de 6.842 habitants. També és conegut com el "Moll" (en honor al pantalà, construït el 1829, i que és l'origen del lloc que avui es coneix oficialment com el Port de Pollença). Origen de pescadors que amb el pas dels anys ha esdevingut una vila turística.

Per poder atendre les necessitats d'escolarització hi ha 5 equipaments educatius: una altra escola: CEIP Miquel Capllonch, que és de més nova construcció i té possibilitats de desdoblant cursos, un Institut d'ESO: IES Clara Hammerl, i dues escoles: CEI Sant Vicenç de Paül (concertada de 3-6 anys) i El La Gola (municipal de 0-3 anys). Els dos centres CEIP del municipi (Port de Pollença) estan adscrits a l'IES Clara Hammerl. Els alumnes que volen estudiar Batxillerat es traslladen a l'IES Guillem Cifre de Colonya de Pollença.

Les famílies dels nostres alumnes tenen un nivell cultural i econòmic mitjà, amb minories de nivell més baix i altres d'un nivell més alt. El fet que ens trobem en zona costanera comporta que el turisme, i tot el que l'envolta, juntament amb la construcció, siguin la gran font d'ingressos dels habitants del Port de Pollença. Aquest fet sempre ha provocat que la procedència dels

nostres alumnes sigui molt diversa, degut a la forta immigració que rebem, provocat per la recerca d'un lloc de feina. Del total de 209 alumnes del centre, 40 són estrangers. Després d'un parell d'anys a la baixa, aquest curs s'ha produït una petita repuntada a l'alça. El 2018 s'ha equilibrat el nombre d'emigració (1.001) amb immigració (1050) en el municipi però això comporta un flux d'alumnes que van i vénen del centre durant tot el curs.

Centrant-nos en les necessitats educatives del centre, en el curs 20/21, hi ha 33 alumnat amb NESE (aquestes dades varien cada curs i al llarg del curs escolar):

- 17 DEA
- 5 NEE
- 3 ACI
- 1 CP/HE
- 7 IT

Referent a la UOEP està formada per:

- 1 AL
- 1 PT
- 1 AD
- Orientadora (dos dies de la setmana) i PTSC (a demanda)
- ATE
- Fisio

3. OBJECTIUS

Aquest document pretén crear un marc d'actuació per atendre a tot l'alumnat del centre, implicant les famílies i fomentant una bona coordinació entre els docents.

- Donar resposta a les necessitats educatives i socials del conjunt de l'alumnat del centre.
- Fomentar un model educatiu centrat en donar resposta a l'alumnat amb les mesures i recursos necessaris per atendre a la diversitat

- Organitzar els recursos materials i humans per poder dur a terme l'atenció a tot l'alumnat i potenciar el seu desenvolupament i aprenentatge.
- Afavorir la cooperació entre docents i famílies, fomentant la implicació d'aquestes en el procés educatiu dels seus fills/es.
- Conscienciar de la importància del valor de la diversitat a tota la comunitat educativa.

4. MESURES ORDINÀRIES I ESPECÍFIQUES DE SUPORT

4.1. Mesures generals

Acord el decret 39/2011 pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres, el centre ha d'articular les mesures generals d'atenció a la diversitat, és a dir, totes les accions i estratègies que posa en funcionament i que faciliten:

- a) L'accessibilitat i la participació dels alumnes en el procés d'aprenentatge, garantint-los l'atenció educativa i amb els principis de no-discriminació i d'inclusió com a valors fonamentals.
- b) La permanència dels alumnes en el sistema educatiu.
- c) L'optimització i la flexibilització dels recursos i l'aplicació de les mesures de suport necessàries.
- d) La coordinació interna i externa, l'adopció d'iniciatives de caràcter socioeducatiu, amb la participació de professionals que donin una visió més àmplia de la comunitat escolar, i les accions orientades a la col·laboració del centre amb el seu entorn i amb les famílies, amb especial atenció a les famílies dels alumnes en situació de risc d'exclusió social o d'abandonament escolar.
- e) El reforç de l'acció tutorial i orientadora.

4.2. Mesures ordinàries

Les mesures ordinàries de suport són les estratègies organitzatives i metodològiques que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar la participació. Per tant, tenen

com a finalitat proporcionar una atenció adequada a cada alumne per tal que assolixi els objectius i, si és el cas, les competències bàsiques de cada etapa.

4.2.1. Les mesures i suports universals

S'adrecen a tots els alumnes, les apliquen tots els professionals del centre i són accions i pràctiques, de caràcter educatiu, preventiu i proactiu, que permeten flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionen als alumnes estratègies per facilitar-los l'accés a l'aprenentatge i la participació, i garanteixen l'aprenentatge significatiu de tot l'alumnat i la convivència, el benestar i el compromís de tota la comunitat educativa.

4.2.1.1. Mesures organitzatives

Al CEIP Port de Pollença ens organitzam de diferents maneres per poder atendre la nostra diversitat de l'alumnat. Cal dir, que en funció de les característiques dels grups i del perfil de cada mestre, s'utilitzen unes o altres.

Poden ser mesures combinades alhora, o de manera puntualitzada segons la tasca que s'ha de fer, concretada segons la quota de professorat, la ràtio del grup i els espais disponibles.

- a) Agrupaments flexibles: Tenen com objectiu principal atendre els diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes amb la finalitat d'afavorir tant els seus interessos com el seu aprenentatge. Són habitualment grups heterogenis. No són grups permanents, s'ha d'assegurar la mobilitat entre els diferents grups (és a dir, fer grups mesclant alumnat de diferents nivells).

- b) Suport en grups ordinaris (Docència compartida, dos mestres dins l'aula): És una mesura ordinària que es pot adoptar de manera habitual amb un alumne o en grup. Es tracta, en realitat, de repassar, insistir i reforçar qualche contingut o aprenentatge del curs en què l'alumne o grup presenti alguna dificultat. El sol impartir un altre mestre/a, preferiblement del mateix nivell. Es recomana realitzar les sessions dins l'aula ordinària, encara que en ocasions el grup o alumne pugui sortir fora de l'aula per a reforçar en millors condicions el contingut que s'estigui treballant.

- c) Els desdoblaments de grup: Consisteix en dividir el grup de classe en dos gràcies a la presència d'un segon mestre que s'enduu la meitat dels alumnes per treballar la matèria en un altre espai. Els grups que es creen són heterogenis. Això permet fer un treball més personalitzat, individualitzar l'atenció i treballar des d'un punt de vista més pràctic. Els materials emprats poden ser molt diversos, l'objectiu final és que els alumnes arribin per ells mateixos a determinades conclusions a través de la interacció amb aquest material. El seu interès per la matèria augmenta i s'optimitza l'aprenentatge.
- d) Suport educatiu en petit grup: Són actuacions educatives que permeten ajustar la resposta pedagògica de forma flexible temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge i desenvolupament personal que poden comprometre l'avenç personal i escolar. No es planifiquen per tot l'alumnat, sinó per aquells que ho necessiten. Són sempre temporals.

4.2.3. Mesures metodològiques

- a) Adaptacions curriculars
- Les adaptacions curriculars no significatives (ACNS), que són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius generals ni de les competències bàsiques.
 - Les adaptacions d'accés al currículum, que són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tot tipus i a l'optimització d'aquests.

Els referents de l'adaptació curricular són els objectius generals i les competències bàsiques de l'etapa. És responsabilitat de l'equip docent (mestres implicats i equip d'orientació) elaborar-la, aplicar-la, fer-ne el seguiment i avaluar-la sota la coordinació del tutor.

- b) Tallers de llenguatge i expressió oral a Infantil: estimulació del llenguatge

amb mig grup, un grup treballa amb la mestra AL i l'altre grup amb la tutora. Les propostes tant en un grup com l'altre estan enfocades en el llenguatge. Es realitzen de manera setmanal i cada grup en 15 dies realitza les dues propostes. Aquest taller pretén detectar i prevenir possibles dificultats i estimular el llenguatge oral.

- c) Grups interactius amb famílies convidades: estratègia didàctica activa i motivadora que pretén un augment del rendiment acadèmic de l'alumnat. És una metodologia que parteix d'una organització flexible d'aula, es divideix en petits grups de treball heterogeni tutoritzats per un adult (mestre o familiar) i suposa una interacció més rica i completa per atendre les necessitats de cada alumne i s'estableix dins un clima de cooperació i comunicació on tothom aprèn.
- d) Comunitats d'Aprenentatge que es crearan a partir de diverses activitats que el centre pugui proposar. Exemples: Trobada gastronòmica, Històries narratives de diferents cultures....(s'establiran una per curs escolar).
- e) Treball cooperatiu: El treball cooperatiu és una estratègia didàctica que afavoreix la construcció del coneixement de l'alumnat, l'adquisició de competències comunicatives i habilitats socials mitjançant la participació activa de l'alumne. La cooperació optimitza l'aprenentatge propi i dels altres, estimula la reflexió, l'esperit crític i la capacitat de resoldre situacions diverses entre iguals. És molt important preparar bons materials d'informació i consulta, activant coneixements previs i presentant els objectius que es volen aconseguir. Cal negociar la composició dels grups de treball, distribuint tasques i rols dins del grup i garantir l'èxit de la participació de tothom. És important proporcionar els instruments adients d'avaluació que garanteixin aquest procés. En tot això el mestre pren un paper de dinamitzador, mediador i facilitador de recursos per aconseguir una veritable transferència de responsabilitats (del docent a l'alumnat) i una autogestió del grup.

- f) Racons. Els racons/tallers són una estratègia organitzativa que permet donar resposta a la diversitat d'interessos, de capacitats i de ritmes d'aprenentatge de cada nen/a. Permet flexibilitat en el treball dels nens/es, a partir de les propostes d'activitats: aprenen a observar, explorar, manipular, experimentar, descobrir, crear... Dóna als alumnes la possibilitat de refer el treball tantes vegades com ho necessiti, atès que els materials són manipulables. Com a conseqüència ajuda a perdre la por a equivocar-se i a millorar la seva autoestima. Afavoreix l'autonomia dels alumnes: els nens i nenes aprenen a organitzar-se, a planificar-se la feina, a saber què volen fer. L'infant participa activament en la construcció del seu aprenentatge i el mestre/a el pot ajudar individualment en el seu progrés. Facilita el seguiment individual per part del mestre/a i dels progressos i dificultats dels infants. En els tallers es poden dur a terme treballant un bloc de continguts consensuat amb el cicle corresponent i que es concretarà a la programació d'aula. A cada taller s'entremesclaran alumnes de diferents nivells independentment del curs que li correspon.
- g) Treball per projectes: Exigeix una feina sistemàtica, científica, reflexiva, interpretativa i metacognitiva. El treball per projectes genera situacions de treball on l'alumnat, a partir d'un plantejament inicial i dels seus coneixements previs, pot efectuar processos d'investigació a través de fonts diverses i relacionar-los amb el que ja saben. El treball per projectes implica que els continguts educatius estiguin organitzats des d'una perspectiva globalitzadora, que es presentin integrats (aprenentatge autèntic), que l'alumne sigui protagonista real, que les tasques estiguin contextualitzades i que hi hagi un treball competencial i útil. El treball per projectes fa replantejar l'organització del temps escolar, trencar l'organització horària convencional, posar en valor l'avaluació formativa i introduir alguna tasca de tancament per tal que l'aprenent reconstrueixi el seu procés o recorregut. El docent acompanya, proposa, regula, pregunta, introdueix continguts quan són necessaris...
- h) Ambients (EI): Els ambients són diferents espais d'aprenentatge, de

relació i comunicació on a partir de diferents propostes els infants poden actuar, observar, experimentar, construir, inventar, imaginar, compartir, relacionar-se, emocionar-se...i interactuar amb els altres. Els infants disposen d'un temps d'experiència activa, construïda per l'adult, però reconstruïda per ells mateixos, on nens i nenes es reuneixen per explorar diverses possibilitats de joc i dels materials. Els ambients segueixen el model socioconstructivista, el qual parteix d'un aprenentatge significatiu per part de l'alumne, que té en compte els seus coneixements previs i en el qual destaca la gran importància que té la relació amb els companys/es.

- i) Aprenentatge entre iguals: Es basa en la creació de parelles d'alumnes que poden ser de la mateixa edat o bé d'edats diferents, amb una relació asimètrica (un adopta el rol de tutor i l'altre el rol de tutorat), amb un objectiu comú, conegut i compartit, que s'assoleix a través de l'establiment d'unes activitats planificades pel professorat. Suposa una estratègia útil en l'atenció a la diversitat de l'alumnat en tant que activa la capacitat medidora dels alumnes per donar-se suport en el moment d'aprendre, i treu profit dels diferents nivells competencials. La diversitat és un valor molt positiu que permet avançar els aprenents. (Padrí Lector als cursos de Primer i Sisè de primària).
- j) Capses d'aprenentatge o enriquiment: proposta de treball que afavoreix el desenvolupament de les competències transversals i potenciar les intel·ligències múltiples. Les aules es poden beneficiar del material de manera que l'alumnat pugui aprofitar-lo per enriquir-se i estimular-se comptant amb material no estrictament curricular sinó material, principalment manipulatiu, centrat en raonament, lògica, creativitat,... Aquestes capses les proposarà l'equip de suport qui serà l'encarregat juntament amb el tutor/a de revisar i afegir o modificar material.
- k) Tècniques de gestió d'aula: La gestió d'aula és una manera d'anomenar el procés que el professorat ha de seguir per organitzar els estudiants, lloc, temps i materials, donant rellevància a l'ensenyament de

comportaments i actituds responsables a l'aula. Algunes tècniques i activitats que permeten facilitar la gestió d'una aula són la gamificació, referents, acompanyament respectuós, càrrecs i rutines.

4.3. Mesures específiques

Les mesures específiques de suport s'entenen com a respostes als alumnes personalitzades. Són actuacions educatives extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials. D'aquestes mesures, se n'ha d'informar les famílies o els tutors legals i se n'ha de deixar constància escrita. Són mesures específiques:

a) Adaptacions curriculars significatives (ACS)

Són adaptacions curriculars significatives les que s'aparten de manera substancial o significativa dels elements del currículum i afecten el grau de consecució dels objectius establerts per a cada etapa i, si és el cas, de les competències bàsiques.

Es poden aplicar adaptacions curriculars significatives, de manera temporal, als alumnes d'incorporació tardana en el cas que desconeguin les dues llengües oficials, i/o als alumnes amb un desfasament curricular de dos cursos o més i un nivell de competència que no els permeti assolir els objectius de l'etapa. Aquestes adaptacions els han de permetre accedir al currículum.

En el centre hi ha un model d'ACS

- b) Suport individual: Alguns alumnes NESE per les seves característiques i necessitats poden precisar algunes sessions de suport individuals, normalment fora de l'aula. Aquest suport el realitzarà un dels membres de l'equip de suport i sol estar encaminat a millorar alguna destresa concreta (utilització d'un material de suport concret (Tobii, sintetitzador veu, ordinador, etc.)

4.4. Mesures excepcionals

- La permanència durant un curs més a l'etapa d'educació infantil, mesura específica de suport per a alumnes amb necessitats educatives especials.

- Repetició. Pel que fa als alumnes que repeteixen curs han de tenir també un Pla de Seguiment per aquests infants, que estarà inclòs dins el Pla de repetidors, document que facilita la Conselleria. El responsable d'elaborar aquest pla és la tutora amb l'assessorament de la UOEP i Equip Docent
- La flexibilització dels alumnes amb altes capacitats intel·lectuals

4.5. Mesures de planificació i coordinació

- a) Reunions d'equip docent: És una mesura d'atenció a l'alumnat d'un grup per part del seu equip educatiu. La finalitat és tenir objectius comuns d'actuació, prendre decisions consensuades tant pel grup com per un alumne, i acordar criteris comuns d'intervenció.
- b) Sessions d'avaluació: És una mesura que permet analitzar els aprenentatges dels alumnes i de la tasca del professorat. Es dedueixen les necessitats del grup i alumnes i s'intenten adoptar les mesures pertinents. Implica a tot l'equip educatiu. Es fan trimestralment.
- c) Roda de tutors (tant entre tutor-nou tutor i tutor-equip de suport): es detecta la necessitat de desenvolupar trobades entre tutors i entre orientadora de l'UOEP i tutories, en les quals es dediqui un temps a xerrar del grup en general i de fer un traspàs d'informació sobre el seguiment i actuacions amb l'alumnat. L'objectiu principal és el seguiment dels alumnes (principalment de l'alumnat amb NESE) i evolució en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- d) Reunions de traspàs d'informació a claustre durant la primera quinzena de setembre. L'objectiu es centra en conèixer les necessitats de l'alumnat de l'aula i rebre assessorament sobre estratègies d'atenció a la diversitat, adaptacions a l'aula, medicació, al·lèrgies, programa d'alerta escolar,...A fi d'intentar reduir l'angoixa dels tutors/es, causada per la diversitat que tenen dintre de la seva aula, donant una resposta a tot l'alumnat de major qualitat.
- e) Reunions de traspàs d'informació amb Institut i escoleta per tal de tenir un millor coneixement dels alumnes que començaran en el nostre centre i facilitar el canvi als que marxen a l'Institut.

5. ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS HUMANS I MATERIALS PER DESENVOLUPAR LES MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

5.1. Recursos Humans

Els recursos humans varien a l'inici de cada curs escolar, per la qual cosa es precisaran de forma detallada al Pla d'Actuació de la UOEP que és un document anual. La responsabilitat de cada membre pot variar en funció de la quota que assigna la Conselleria d'Educació i de l'organització establerta pel centre, per promoure el model d'escola inclusiva i al mateix temps aprofitar millor els recursos humans existents a l'escola.

De forma consensuada, es considera oportú que cada un dels membres que conformen la UOEP estigui adscrit a un cicle diferent amb l'objectiu de tenir un referent. Sempre que sigui possible, i hi hagi els recursos humans necessaris, per tal de facilitar la coordinació i millorar l'atenció a l'alumnat, és convenient que la mateixa persona de suport vagi a un únic cicle coincidint amb el qual està adscrit. Tenir en compte la unificació de les figures de PT i AL entesos com a mestres de suport per facilitar la coordinació, arribar a un major nombre d'alumnat i oferir millor qualitat d'atenció a l'alumnat.

5.2. Recursos materials i espacials

El centre conta amb una aula de suport, i en aquesta s'hi pot trobar diferents materials per atendre a la diversitat.

6. PRINCIPIS I ORGANITZACIÓ DE L'ACCIÓ TUTORIAL.

(Accedeix al PAT)

7. PLA D'ACOLLIMENT D'ALUMNAT PROCEDENT D'ALTRES CENTRES DOCENTS O D'ALTRES PAÏSOS O QUE S'ESCOLARITZIN PER PRIMERA VEGADA

(Accedeix al PALIC)

8. ORGANITZACIÓ DE LA DETECCIÓ, LA IDENTIFICACIÓ I LA VALORACIÓ DE LES NECESSITATS, AIXÍ COM DEL SEGUIMENT DE L'EVOLUCIÓ DELS ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU.

8.1. Demandes

La detecció de les possibles necessitats educatives correspon als equips docents sota la coordinació del tutor/mestre del grup que, per dur-la a terme han de recollir, analitzar i valorar informació rellevant sobre els diferents elements que intervenen en el procés d'ensenyament aprenentatge, sobre l'alumne i el seu context familiar. Les proves inicials serviran per conèixer el nivell de competència de cada alumne a l'inici de curs i, per tant, ja són un recurs per saber quines necessitats educatives pot presentar l'alumne.

Una vegada es decideixen fer una demanda al servei d'orientació (s'ha de fer una demanda quan es creu que les necessitats educatives que presenta l'alumne requereixen de major atenció, de derivació a serveis externs,...) , les passes a seguir són:

- S'han d'haver esgotat mesures prèvies que ha vist que no han donat resultats positius o esperats (reunió amb la família, temporalització dels aprenentatges, suport ordinari, canvi de metodologia, etc).
- La tutora emplena el model de demanda i ho entrega a la UOEP.
- La UOEP valora l'acceptació i atenció de la demanda.
- Un cop s'hagi realitzat l'avaluació psicopedagògica, l'orientadora realitzarà el traspàs d'informació a la tutora (i si és necessari, a l'equip docent). També es citarà de nou a la família per informar dels resultats.
- Membres de la UOEP ajudaran als tutors a realitzar la documentació pertinent.

De l'alumnat que ja és NESE no s'ha de fer demanda, sinó que s'ha de revisar el cas, comunicant-ho a la UOEP. De totes maneres, cal avisar a la família de la necessitat de revisió.

8.2. Seguiment de l'alumnat

Tot l'alumnat requereix de seguiment per conèixer quins són els seus progressos, i més l'alumnat que presenta NESE o aquells que reben suport ordinari. Per fer seguiment de l'alumnat hi ha diverses vies:

- Constància de mesures adoptades i funcionament d'aquestes en les actes de sessió d'avaluació.
- Coordinacions d'equip docent, si escau.
- Anàlisi dels resultats trimestrals.

9. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

El document d'Atenció a la Diversitat, que és el marc de referència per atendre la diversitat des d'una perspectiva inclusiva, l'ha elaborat l'Equip Directiu amb l'assessorament de la UOEP. Correspon aprovar aquest document al Claustre de mestres a proposta de la Comissió de Coordinació Pedagògica. Aquest document té una durada de cinc anys.

Durant el darrer trimestre, a la memòria final, referent al Pla d'Actuació de la UOEP, es reflectiran les propostes de millora que a la llarga poden afectar en modificacions sobre el PAD.